

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Лакташи
за период 01.01-31.12.2020. године**

Број: РВ049-21

Бања Лука, 29.07.2021. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета.....	10
	6. Финансијски извјештаји.....	11
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	11
	6.1.1. Приходи и примици	12
	6.1.2. Расходи и издаци	14
	6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)	19
	6.1.4. Нето финансирање	19
	6.1.5. Разлика у финансирању	20
	6.2. Биланс успјеха	20
	6.2.1. Приходи	20
	6.2.2. Расходи.....	20
	6.2.3. Финансијски резултат	21
	6.3. Биланс стања.....	21
	6.3.1. Пословна актива	21
	6.3.2. Пословна пасива	25
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	27
	6.4. Биланс новчаних токова	27
	6.5. Временска неограниченост пословања	28

6.6.	Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	28
6.7.	Напомене уз финансијске извјештаје	28

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Лакташи који обухвата Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2020. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани финансијски извјештај Општине Лакташи истинито и објективно приказује, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Код сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2020. годину, Општина Лакташи није извршила консолидацију како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршила укључивање нето имовине/капитала јавних установа и предузећа под њеном контролом или значајним утицајем из њихових биланса стања у консолидовани биланс стања.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.3. извјештаја:

Дугорочни зајмови који се односе на потраживања од Комуналног предузећа „Будућност” а.д. Лакташи и финансијски резултат ранијих година више су исказани за 135.000 КМ, јер није извршена процјена наплативости и корекција вриједности сходно одредбама члана 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.4. извјештаја:

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 Извјештај

о новчаним токовима (параграфи 22 и 24), јер нису исказани приливи готовине из пословних активности по основу трансфера средстава из Програма јавних инвестиција у износу од 200.000 КМ, као ни одливи готовине из пословних активности по основу грантова у износу од 200.000 КМ.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су, по нашем професионалном мишљењу, она питања која су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2020. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених

рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 29.07.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Лакташи за 2020. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијском извјештају Општине Лакташи за 2020. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000-Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, Начелник општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Лакташи обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Лакташи.

Бања Лука, 29.07.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се Начелнику општине да обезбиједи да се:

- 1) приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја врши консолидација ентитета под контролом у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 2) врши процјена наплативости и корекција вриједности дугорочног зајма, који се односи на потраживања од КП „Будућност”, сходно одредбама члана 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) у билансу новчаних токова презентују приливи и одливи готовине из пословних активности у складу са захтјевима МРС-ЈС 2 Извјештај о новчаним токовима (параграфи 22 и 24) и чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника,
- 4) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја и других релевантних стандарда.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се Начелнику општине да обезбиједи да се:

- 1) утврде правила и критеријуми за расподјелу средстава гранта и да се исти примјењују.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Одлука о извршењу ребаланса буџета Општине Лакташи за 2020. годину;
- Статут општине Лакташи;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о раду;
- Закон о порезу на доходак;
- Закон о доприносима;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Закон о уређењу простора и грађењу;
- Закон о порезу на непокретности;
- Закон о шумама;
- Закон о водама;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о концесијама;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о заштити од пожара;
- Закон о социјалној заштити;
- Закон о спорту.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеној РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Лакташи (у даљем дијелу текста: Општина) налази се у сјеверозападном дијелу Републике Српске и обухвата површину од 388 км². Према коначним резултатима пописа за 2013. годину на подручју Општине живи 34.210 становника који су организовани у 11 мјесних заједница и распоређени у 37 насељених мјеста.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Статутом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске” број 97/16 и 36/19) и другим важећим прописима, којима су утврђена подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања општине.

Органи општине су Скупштина и Начелник општине. Скупштина општине, коју чине 29 одборника, је орган одлучивања и креирања политика општине. Начелник општине заступа и представља Општину, носилац је извршне власти, руководи радом Општинске управе и одговоран је за њен рад.

У складу са утврђеним критеријумима за оцјену развијености, одлуком Владе Републике Српске, Општина је за 2020. годину сврстана у категорију развијених јединица локалне самоуправе.

Средства за рад Општине у 2020. години обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера, примитака од нефинансијске и финансијске имовине, задуживања и осталих примитака.

Општина послује у систему трезорског пословања (СОФИ), а у Главној књизи трезора Општине (у даљем тексту: ГКТ) у оквиру фонда 01 (буџет у ужем смислу), фонда 03 (фонд грантова) и фонда 05 (фонд за посебне пројекте) евидентирани су финансијске трансакције Општинске управе и нижих буџетских корисника.

Консолидовани финансијски извјештај Општине чине финансијски извјештаји Општинске управе и нижих буџетских корисника Јавне установе Центар за социјални рад Лакташи (у даљем тексту: Центар за социјални рад), Јавне установе Центар за предшколско васпитање и образовање Лакташи (у даљем тексту: Центар за предшколско васпитање и образовање), Јавне установе Центар за културу и образовање Лакташи (у даљем тексту: Центар за културу), Јавне установе Туристичка организација општине Лакташи (у даљем тексту: Туристичка организација), Јавне установе Спортска дворана Лакташи (у даљем тексту: Спортска дворана) и Јавне установе Народна библиотека „Веселин Маслеша” Лакташи (у даљем тексту: Народна библиотека).

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Општине за 2016. годину и том приликом дато је седам препорука за финансијске извјештаје и три препоруке за усклађеност.

Општина је доставила Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске, План активности за реализацију препорука по Извјештају о проведеној финансијској

ревизији за период 01.01-31.12.2016. године, у року прописаном чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 98/05 и 20/14). У току провођења ревизије достављен је Извјештај о проведеним активностима на отклањању неправилности по датим препорукама.

Од десет препорука које су дате Начелнику општине, проведено је осам препорука, а двије препоруке су дјелимично проведене.

Препоруке које се односе на сачињавање Биланса новчаних токова у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника (тачка 6.4. извјештаја) и објелодањивања у Напоменама уз финансијске извјештаје у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању за буџетске кориснике (тачка 6.7. извјештаја), дјелимично су проведене.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе општине Лакташи и измјенама и допунама правилника („Службени гласник Општине Лакташи” број 01/20, 04/20, 07/20, 08/20 и 09/20) у Општини је образовано шест одјељења као основне организационе јединице и четири посебне организационе јединице и три самостална одсјека, а ради ефикаснијег извршавања законских и статутарних обавеза Општинске управе образоване су мјесне канцеларије за поједина насељена мјеста на подручју општине.

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе општине Лакташи на дан 31.12.2020. године систематизовано је 101 радно мјесто (службеници и намјештеници) са укупно 122 извршиоца.

На дан 31.12.2020. године укупан број запослених био је 112, од чега је 97 запослено на неодређено вријеме, 12 на одређено вријеме и 3 функционера.

У току 2020. године, на основу објављеног јавног конкурса, радни однос на неодређено засновала су два запослена. Такође, са седам извршилаца заснован је радни однос на одређено вријеме и запослен је један приправник.

Увидом у документацију обављеног редовног годишњег пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године утврђено је да је попис обављен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16).

До дана одређеног за попис вршено је усаглашавање потраживања и обавеза са дужницима и повјериоцима. Неусаглашено стање потраживања од Комуналног предузећа „Будућност” а.д. Лакташи (образложено у тачки 6.3.1.3. извјештаја) и разлог зашто усаглашавање није извршено, Општина није објелоданила у Напоменама, што није у складу са чланом 18. став 3. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 94/15 и 78/20). У току ревизије, на одабраном узорку проведене су независне потврде (конфирмације) салда потраживања и обавеза и том приликом нису утврђена значајнија одступања.

У Општини је успостављена јединица интерне ревизије у складу са чланом 19. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 91/16). Годишњим планом интерне ревизије у 2020. години планирано је и извршено осам појединачних ревизија.

У складу са чланом 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, у 2019. години, именовано је одговорно лице за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле.

У 2020. години, у складу са планом рада на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле, дефинисани су кључни пословни процеси и сачињена је листа пословних процеса у складу са тачком 22. подтачке 3 и 4. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 99/17) и израђена је Књига пословних процеса (подтачка 5. упутства), успостављен је регистар ризика и усвојена Стратегија управљања ризицима (члан 8. закона), донесен је Правилник о систему финансијског управљања и интерним контролама у Општинској управи Општине Лакташи, те су сачињени годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2020. годину, план рада на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину и Изјаве о достигнутом степену развоја система интерних финансијских контрола, као и о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола у 2021. години.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање, што је осим у овој тачки наведено у тачкама 5, 6, 6.3.1.3, 6.4. и 6.7. извјештаја.

4. Набавке

Планом набавки за 2020. годину и измјенама и допунама плана набавки у Општини је планиран 171 поступак јавних набавки у укупној вриједности од 4.936.174 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност (у даљем дијелу текста: ПДВ).

Према извјештају о реализацији, у 2020. години, проведен је и окончан 131 поступак јавних набавки, од чега је 59 директних споразума, 23 конкурентских захтјева, 36 отворених поступака, 9 преговарачких поступака без објаве обавјештења и 4 поступка набавке проведених путем Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама. Уговорена је вриједност јавних набавки од 3.958.109 КМ (без ПДВ-а), а од уговорене вриједности са 31.12.2020. године укупно је реализовано 3.457.221 КМ (без ПДВ-а).

Разлика између планираних и реализованих предмета набавки са 31.12.2020. године је 1.478.953 КМ (без ПДВ-а), од којих је 500.889 КМ (без ПДВ-а) разлика између уговореног и реализованог, а 978.065 КМ (без ПДВ-а) није уговорено а било је планирано. Према образложењу датом за потребе ревизије, разлика између уговореног и реализованог се највећим дијелом односи на закључене оквирне споразуме у 2020. години а који ће се реализовати у 2021. години, а разлика између планираног и уговореног је посљедица непривођења разних активности услијед проблема насталих због ванредне ситуације узроковане пандемијом корона вируса.

Ревизијским испитивањем је обухваћено 20 поступака јавних набавки и то 8 отворених поступака, 4 конкурентска захтјева, 3 директна споразума, 3 преговарачка поступка без објаве обавјештења и 2 поступка проведена путем Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама у вриједности од 2.942.901 КМ (без ПДВ-а), што чини око 60% укупно планираних јавних набавки.

Испитане су набавке (без ПДВ-а) асфалтирања и рехабилитације саобраћајница на подручју општине Лакташи (1.025.551 КМ), асфалтирање саобраћајница на подручју општине Лакташи (299.015 КМ), избор најповољније банке за задужење општине Лакташи по основу краткорочног кредита (700.000 КМ), изградња моста на ријеци

Турјаници у Љубатовцима (254.138 КМ), разгртање и уклањање снијега са градских саобраћајница (102.562 КМ), одржавање проходности локалних и некатегорисаних путева у зимским условима на подручју општине Лакташи за зимску сезону 2020/21 (160.606 КМ), чишћење, регулација, санација и заштита водотока и канала (89.310 КМ), противерозивне мјере-редовно чишћење регулација санација и заштита водотока и канала (108.632 КМ), горива за потребе санације инфраструктуре у мјесним заједницама (53.215 КМ), услуге једногодишњег одржавања и проширење постојећег Географског информационог система (19.096 КМ), услуге и одржавање мултифункционалних уређаја са софтвером који врши мониторинг свих уређаја на мрежи (21.360 КМ), услуге објављивања огласа и конкурса путем штампаних медија (6.863 КМ), обнова једногодишњих лиценци (12.295 КМ), набавка цвијећа (5.976 КМ), набавка пића (4.836 КМ), рушење бесправно изграђених објеката (21.248 КМ), физичко обезбјеђење објекта Општине Лакташи (18.748 КМ), изградња водоводног прикључка за вјерски објекат у Александровцу (7.918 КМ), рачунарске опреме (25.632 КМ) и ванредне интервенције из области комуналног реда (5.900 КМ).

Ревизијом нису утврђена одступања и неусклађености са Законом о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске” број 38/14).

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине Лакташи је дана 17.12.2019. године донијела је Одлуку о усвајању буџета општине Лакташи за 2020. годину у износу од 18.000.000 КМ и Одлуку о извршењу буџета општине Лакташи за 2020. годину, а дана 30.10.2020. године донесена је Одлука о усвајању ребаланса буџета општине Лакташи у износу од 16.900.000 КМ.

Ребалансом буџета општине Лакташи планирани су порески приходи (10.160.500 КМ), непорески приходи (4.407.173 КМ), грантови (109.800 КМ), трансфери између или унутар јединица власти (960.600 КМ), примици за нефинансијску имовину (50.000 КМ), примици од финансијске имовине (22.000 КМ), примици од задуживања (700.000 КМ), остали примици (183.500 КМ) и расподјела суфицита из ранијих година (у којем су садржана и неутрошена намјенска средства) у износу од 306.427 КМ.

Ребалансом буџета општине Лакташи планирани су расходи за лична примања (5.614.650 КМ), расходи по основу коришћења роба и услуга (3.832.460 КМ), расходи финансирања и други финансијски трошкови (92.860 КМ), субвенције (253.000 КМ), грантови (1.486.485 КМ), дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (2.346.600 КМ), расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти (92.340 КМ), расходи по судским рјешењима (135.000 КМ), трансфери између или унутар јединица власти (18.875 КМ), буџетска резерва (40.000 КМ), издаци за нефинансијску имовину (1.157.166 КМ), издаци за отплату дугова (1.619.814 КМ) и остали издаци у износу од 210.750 КМ.

Након ребаланса буџета извршено је 20 реалокација у укупном износу од 186.622 КМ, од чега је 12 реалокација извршено унутар одјељења Општинске управе у износу 123.042 КМ, а 8 реалокација извршено је унутар нижих буџетских корисника у износу од 63.580 КМ.

Ребалансом буџета за 2020. годину планирана је буџетска резерва у износу од 40.000 КМ. Сходно одлукама Начелника општине извршена је расподјела буџетске резерве у износу од 36.292 КМ, од чега на грантове (31.292 КМ) и дознаке грађанима које се исплаћују из буџета општине у износу од 5.000 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета општине Лакташи за 2020. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске” број 15/17) и обрасце финансијског извјештаја са Напоменама доставила Министарству финансија у складу са чланом 49. (став б) поменутог правилника.

Приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2020. годину, Општина није извршила консолидацију како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 115/17 и 118/18), јер није извршила укључивање нето имовине/капитала ентитета под контролом (јавних установа и предузећа) из њихових биланса стања примјеном процента учешћа капитала Општине у основном капиталу установа и предузећа (Комуналних предузећа „Будућност” а.д. Лакташи (у даљем дијелу текста: КП „Будућност”) и „Комуналац” а.д. Лакташи (у даљем дијелу текста: КП „Комуналац”), Јавног предузећа „Деп-от” д.о.о. Бања Лука (у даљем дијелу текста: ЈП „Деп-от”) и Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Младен Стојановић” Лакташи (у даљем дијелу текста: ЈЗУ Дом здравља).

Препоручује се Начелнику општине да обезбиједи да се приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја врши консолидација ентитета под контролом у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01.-31.12.2020. године исказано је у обрасцу ПИБ (Периодични извјештај о извршењу буџета) и у обрасцу ПИФ (Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима).

У обрасцу ПИБ исказани су буџетски приходи и примици у износу од 16.507.823 КМ, што је 1% ниже у односу на ребаланс буџета. Буџетски расходи и издаци исказани су у износу од 15.597.264 КМ, што је 8% ниже у односу на ребаланс буџета.

У Напоменама уз финансијске извјештаје, Општина је објелоданила информацију да је на позицији расподјела суфицита из ранијег периода планиран износ од 306.427 КМ који се односи на распоређена средства из суфицита из ранијег периода и неутрошена намјенска буџетска средства из ранијег периода по основу експропријације земљишта и гранта Републичког секретаријата за расељена лица и миграције Републике Српске. Извршење на поменутој позицији исказано је у износу од 261.827 КМ.

У обрасцу ПИФ исказани су остварени приходи и примици, расходи и издаци (осим прихода и расхода обрачунског карактера) у оквиру фонда 01, 03 и 05 и представљају укупна средства и укупну потрошњу на нивоу Консолидованог финансијског извјештаја Општине у оквиру ГКТ. Укупни приходи и примици исказани су у износу од 18.766.614 КМ и укупни расходи и издаци у износу од 17.678.857 КМ.

Скупштина општине је дана 27.05.2021. године донијела закључак о усвајању Годишњег извјештаја о извршењу буџета општине Лакташи за 2020. годину.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је у обрасцу ПИФ исказала приходе и примитке у износу од 18.766.614 КМ, од чега на фонду 01 (16.507.823 КМ), фонду 03 (200.000 КМ) и на фонду 05 (2.058.791 КМ), а чине их приходи (17.790.992 КМ) и примици у износу од 975.622 КМ.

6.1.1.1. Приходи

Приходе чине порески и непорески приходи, грантови и трансфери између или унутар јединица власти.

Порески приходи су исказани у износу од 10.071.179 КМ, а највећим дијелом их чине индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање БиХ (7.772.054 КМ), порези на лична примања и приходе од самосталних дјелатности (1.341.959 КМ) и порези на имовину у износу од 829.938 КМ.

Непорески приходи су исказани у износу од 4.354.675 КМ, од чега се на Општинску управу односи 3.901.556 КМ и ниже буџетске кориснике износ од 453.119 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од закупа и ренте (570.267 КМ), административне накнаде и таксе (101.204 КМ), комуналне накнаде и таксе (1.085.643 КМ), накнаде по разним основама (1.949.607) и приходе од пружања јавних услуга (551.648 КМ).

Приходи од закупа и ренте се односе на приходе од земљишне ренте (549.327 КМ) обрачунате и уплаћене према Одлуци о утврђивању основице за обрачун ренте („Службени гласник општине Лакташи” број 2/19) и приходе од закупа објеката Општине у износу од 20.940 КМ.

Административне и комуналне накнаде и таксе остварују се у складу са Одлуком о општинским административним таксама („Службени гласник општине Лакташи” број 4/12 и 8/13), Одлуком о комуналним таксама („Службени гласник општине Лакташи” број 2/12) и таксеним тарифама прописаним поменути одлукама, а Одлуком о комуналној накнади („Службени гласник општине Лакташи” број 3/15) утврђена је обавеза плаћања комуналне накнаде за коришћење објеката и уређаја заједничке комуналне потрошње.

Комуналне накнаде и таксе највећим дијелом се односе на комуналне таксе на фирму (885.994 КМ) и на коришћење простора за паркирање моторних, друмских и прикључних возила на уређеним и обиљеженим мјестима у износу од 99.567 КМ.

Накнаде по разним основама највећим дијелом се односе на накнаде за уређење и коришћење градског грађевинског земљишта (635.387 КМ), накнаде за промјену намјене пољопривредног земљишта (231.163 КМ), накнаде за кориштење комуналних добара од општег интереса (401.802 КМ), накнаде за кориштење шума и шумског земљишта (95.831 КМ), накнаде за воде (194.904 КМ) и средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара у износу од 304.611 КМ.

Накнада за уређење градског грађевинског земљишта прописана је Одлуком о уређењу простора и грађевинском земљишту („Службени гласник општине Лакташи” број 2/16 и 3/17). Скупштина општине је донијела Програм кориштења средстава од накнаде за претварање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе за 2020. годину, Програм кориштења средстава од водопривредних накнада за 2020. годину, Програм и измјене и допуне Програма кориштења средстава од посебних накнада за шуме за 2020. годину, Програм кориштења средстава за финансирање заштите од пожара за 2020. годину, Програм и измјене и допуне Програма утрошка средстава од концесионих накнада за 2020. годину, уз претходно прибављене

сагласности надлежних министарстава. Извјештаји о реализацији претходно наведених програма усвојени су Закључком Скупштине општине.

Приходи од пружања јавних услуга чине приходи Општинске управе (113.168 КМ) и приходи нижих буџетских корисника у износу од 438.479 КМ. Приходи нижих буџетских корисника највећим дијелом се односе на приходе Центра за предшколско васпитање и образовање (326.415 КМ), Центра за социјални рад (48.077 КМ), Спортске дворане (44.944 КМ) и Центра за културу и образовање (16.690 КМ).

Грантови су исказани у износу од 265.369 КМ, од чега на фонду 01 (114.769 КМ) и фонду 05 (150.600 КМ).

Грантови на фонду 01 највећим дијелом се односе на грант Републике Бугарске за пројекат „Информација значи боље образовање“ (14.723 КМ), Републике Хрватске за пројекат INER (32.047 КМ) и Италије за пројекат CIRCLE (25.473 КМ), донације правних лица за Центар за социјални рад (10.280 КМ), грантове од физичких лица за изградњу водоводне инфраструктуре на подручју општине Лакташи (18.105 КМ) и грант за опремање вртића у Александровцу по пројекту „Растимо заједно“ обезбјеђен кроз трећу траншу од Инвестиционо развојне банке по основу Уговора о додјели средстава у склопу Финансијског механизма за финансирање пројеката интегрисаног и одрживог локалног развоја у Републици Српској 2018/2019. години у износу од 12.091 КМ.

На фонду 05 исказани су капитални грантови који се у цијелости односе на уплаћена средства грађана по основу учешћа грађана за асфалтирање путева.

Трансфери између или унутар јединица власти су исказани у износу од 3.099.769 КМ, од чега на фонду 01 (991.578 КМ), фонду 03 (200.000 КМ) и фонду 05 (1.908.191 КМ).

Трансфери на фонду 01 највећим дијелом се односе на трансфере од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске према Центру за социјални рад за финансирање права из социјалне заштите утврђених у складу са Законом о социјалној заштити (690.528 КМ) и средства за личне инвалиднине (196.194 КМ), од Републичког секретаријата за расељена лица и миграције Републике Српске за изградњу расвјете и водоводне мреже (31.577 КМ) и за адаптацију јавне расвјете (20.000 КМ), Министарства рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске за санацију спомен обиљежја (10.675 КМ), Министарства финансија Републике Српске по основу записника Пореске управе (7.086 КМ) и Министарства просвјете и културе Републике Српске за Центар за културу и образовање (9.000 КМ).

На фонду 03 исказан је трансфер Министарства финансија Републике Српске у складу са Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција РС за финансирање из Буџета у 2020. години („Службени гласник Републике Српске” број 112/20) намјењен за суфинансирање пројекта оспособљавања и техничког опремања комуналног предузећа за селективно прикупљање и рециклажу отпада, те организовања кампање за јачање свијести становништва о правилном управљању отпадом одобрена.

На фонду 05 исказани су трансфери од Јединице за координацију пољопривредних пројеката Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске на основу Одлуке Владе РС о коришћењу средстава од поврата ПДВ-а у оквиру Пројекта регистрације некретнина (“Службени гласник Републике Српске” број 84/20) у износу од 1.169.183 КМ и трансфери од Фонда солидарности за обнову

Републике Српске ради ублажавања економских посљедица изазваних пандемијом корона вируса у виду директне финансијске помоћи локалним заједницама (694.770 КМ), једнократне помоћи комуналним полицајцима ангажованим у периоду март-април (4.000 КМ) и трансфер Центру за предшколско васпитање и образовање за исплату најниже плате, пореза и доприноса за мјесец април у износу од 40.238 КМ.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 975.622 КМ, а чине их примици за нефинансијску имовину (37.946 КМ), примици од финансијске имовине (15.655 КМ), примици од задуживања (700.000 КМ) и остали примици у износу од 222.021 КМ.

Примици за нефинансијску имовину се односе се на примитке остварене од продаје земљишта, а примици од финансијске имовине на примитке од наплате датих зајмова (11.150 КМ) и примитке по основу наплаћених потраживања која су измирена у складу са Уредбом о измирењу пореских обавеза путем обвезница Републике Српске у износу од 4.505 КМ.

Примици од задуживања у цијелости се односе на примитке од реализације кредита код „НЛБ Банка” а.д. Бања Лука (образложено у тачки 6.3.2.1. извјештаја), а остали примици највећим дијелом се односе на примитке за накнаде плата за породилско одсуство који се рефундирају од Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске (у даљем тексту: Фонд дјечије заштите) у износу од 79.644 КМ, примитке од поврата пореза на додату вриједност (68.925 КМ) и примитке за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од Фонда здравственог осигурања Републике Српске у износу од 43.159 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Општина је у обрасцу ПИФ исказала расходе и издатке у износу од 17.678.857 КМ, од чега на фонду 01 (15.597.264 КМ), фонду 03 (200.000 КМ) и на фонду 05 (1.887.593 КМ), а чине их расходи (13.359.362 КМ) и издаци у износу од 4.319.495 КМ.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у износу од 13.359.362 КМ, од чега на фонду 01 (13.048.874 КМ), на фонду 03 (200.000 КМ) и на фонду 05 (110.488 КМ), а чине их расходи за лична примања запослених (5.250.921 КМ), расходи по основу коришћења робе и услуга (3.543.310 КМ), расходи финансирања и други финансијски трошкови (92.639 КМ), субвенције (236.544 КМ), грантови (1.723.884 КМ), дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (2.332.260 КМ), расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти (91.623 КМ), расходи по судским рјешењима (44.864 КМ) и трансфери између и унутар јединица власти у износу од 43.317 КМ.

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 5.250.921 КМ, од чега на фонду 01 (5.206.683 КМ) и на фонду 05 (44.238 КМ), а односе се на расходе за бруто плате запослених (4.130.710 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (892.525 КМ), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (152.885 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи у износу од 74.801 КМ.

Расходе за бруто плате чине плате код Општинске управе (2.628.509 КМ) и плате код нижих буџетских корисника у износу од 1.502.201 КМ, од чега су на фонду 05 евидентиране бруто плате код Центра за предшколско васпитање и образовање финансиране из средстава Фонда солидарности у износу 40.238 КМ.

Лична примања запослених у Општинској управи дефинисана су Колективним уговором за запослене у Општинској управи општине Лакташи („Службени гласник Општине Лакташи” број 8/17, 7/18, 8/18, 1/19, 3/19, 8/19, 2/20, 4/20, 7/20, 8/20 и 10/20) и Одлуком о платама и другим правима функционера општине („Службени гласник општине Лакташи” број 9/16, 3/17, 2/18 и 10/20).

Плате запослених се обрачунавају по коефицијентима из Колективног уговора за запослене у Општинској управи општине Лакташи, а који су усклађени са коефицијентима из Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине накнаде код Општинске управе (548.913 КМ) и накнаде код нижих буџетских корисника у износу од 343.612 КМ. Накнаде код Општинске управе највећим дијелом чине накнаде за топли оброк (165.355 КМ), регрес за годишњи одмор (119.253 КМ) и накнаде за превоз на посао и са посла (58.153 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи односе се на Општинску управу (51.740 КМ) и ниже буџетске кориснике (23.061 КМ), од чега су на фонду 05 код Општинске управе евидентирани остале једнократне помоћи финансиране из средстава Фонда солидарности у износу 4.000 КМ. Отпремнине и једнократне помоћи, код Општинске управе, највећим дијелом се односе на отпремнине по колективном уговору (15.770 КМ), новчане помоћи у случају смрти (16.902 КМ) и остале једнократне помоћи у износу од 13.500 КМ.

Расходе по основу коришћења робе и услуга су исказани у износу од 3.543.310 КМ, а највећим дијелом чине их расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (538.801 КМ), расходи за текуће одржавање (443.357 КМ), расходи за стручне услуге (349.326 КМ), расходи за одржавање јавних површина и заштите животне средине (1.340.122 КМ) и остали непоменути расходи у износу од 670.093 КМ.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом односе се на расходе по основу утрошка електричне енергије (154.989 КМ), лож уља (64.416 КМ), као и расходе за поштанске услуге (76.545 КМ), централно гријање (66.828 КМ) и услуге кориштења фиксног телефона (36.275 КМ) и мобилног телефона у износу од 32.587 КМ.

Одлуком о кориштењу мобилних телефона и висини трошкова дефинисано је право запосленима на кориштење службених телефона у висини одобрених пакета у оквиру VPN сервиса.

Расходе за текуће одржавање чине расходи за текуће одржавање зграда (28.107 КМ), осталих грађевинских објеката (315.310 КМ), опреме (37.081 КМ) и остало текуће одржавање у износу од 62.860 КМ.

Расходе за стручне услуге највећим дијелом чине расходи за компјутерске услуге (77.076 КМ), услуге информисања и медија (63.719 КМ), правне и административне услуге (26.028 КМ), услуге осигурања (23.507 КМ) и остале стручне услуге физичког обезбијеђења зграде (21.962 КМ), хигијеничарске службе (19.951 КМ) и др. У оквиру осталих стручних услуга евидентирани су бруто накнаде за рад за извршене послове ангажованим лицима на провођењу избора (9.689 КМ) и бруто накнаде по основу закљученог уговора о дјелу са физичким лицем (2.045 КМ) и исте нису класификоване сходно члану 92. (став 10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 98/16, 115/17 и 118/18).

Расходи за одржавање јавних површина и заштите животне средине односе се на услуге одржавања зелених површина (125.068 KM), услуге зимске службе (139.853 KM), услуге чишћења јавних површина (244.775 KM), утрошак електричне расвјете на јавним површинама (424.124 KM) и остале услуге уређења простора (чишћења, регулације, санације и заштита водотока и канала и др.) у износу од 406.302 KM.

Програмом заједничке комуналне потрошње за 2020. годину дефинисан је обим и начин обављања дјелатности заједничке комуналне потрошње, одржавање комуналних објеката, као и извори средстава за финансирање заједничке комуналне потрошње, те потребна средства за остваривање циљева предвиђених програмом.

Остале непоменуће расходе највећим дијелом чине расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа (505.756 KM), расходи по основу репрезентације (61.051 KM) и остали непоменути расходи у износу од 82.336 KM.

Расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа највећим дијелом чине накнаде одборницима (292.562 KM), накнаде члановима комисија и радних група (147.157 KM) и накнаде по уговорима о дјелу у износу од 30.734 KM.

Накнаде одборницима се односе на одборнички додатак (241.375 KM), накнаде функционерима Општине (41.068 KM) и накнаде одборницима за вјенчања (10.119 KM), а накнаде члановима комисија и радних група највећим дијелом се односе на накнаде члановима бирачких одбора (74.488 KM) и накнаде за Општинску изборну комисију (48.532 KM). Поменуће накнаде су обрачунате у складу са Одлуком о одборничком додатку одборницима Скупштине општине Лакташи и накнадама члановима радних тијела и Одлуком о платама и другим правима функционера општине.

Расходе по основу репрезентације највећим дијелом чине расходи по основу репрезентације у земљи (9.659 KM), организације пријема, манифестација и сл. (43.975 KM) и расходи за поклоне у износу од 6.216 KM.

Правилником о трошковима репрезентације и поклонима у Општинској управи општине Лакташи дефинисани су услови и начин коришћења екстерне и интерне репрезентације, корисници и дозвољена висина средстава репрезентација, те процедура и правила давања и примања поклона и друга питања у вези поклона.

Остали непоменути расходи највећим дијелом се односе на расходе настале у вези спровођења и организовања мјера обавезног карантина на подручју Општине због ванредне ситуације узроковане пандемијом корона вируса.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови највећим дијелом се односе на расходе по основу камата за примљене зајмове код UniCredit банке (87.473 KM) и НЛБ банке у износу од 4.395 KM.

Субвенције су исказане у износу од 236.544 KM, од чега на фонду 01 (220.259 KM) и на фонду 05 (16.285 KM).

Субвенције на фонду 01 највећим дијелом се односе на субвенције у области пољопривреде, водопривреде и шумарства (162.156 KM), субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза (48.000 KM) и субвенције осталим нефинансијским субјектима (9.404 KM)

Расподјела субвенција је вршена на основу Програма кориштења средстава за подстицај производње за 2020. годину и Програма додјеле субвенција пословним субјектима са подручја општине Лакташи погођеним кризом изазваном новим вирусом корона COVID-19 („Службени гласник општине Лакташи” број 4/20).

Најзначајније субвенције у области пољопривреде додијељене су за подршку повртарској и воћарској производњи (58.006 КМ), здравствени преглед грла на пољопривредним газдинствима (36.225 КМ), ванредне помоћи за превазилажење проблема у пољопривредној производњи и интервенције на тржишту (31.605 КМ), подршку противградној превентиви (30.000 КМ), унапређење јагодарства и виноградарства (23.000 КМ), подршку удружењу пољопривредних произвођача (18.000 КМ), подршку пластеничкој производњи (9.543 КМ) и подршку пчеларској производњи (8.000 КМ).

Субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза односе се на субвенције за јавни превоз путника на подручју Општине (за нерентабилне саобраћајне линије) додијељене путем Јавног позива превозницима „Аутопревоз градски саобраћај“ д.о.о. Бања Лука (21.000 КМ) и „Голд транс“ д.о.о. Лакташи у износу од 27.000 КМ.

На фонду 05 исказане субвенције дате пословним субјектима у циљу ублажавања економских посљедица изазваних пандемијом корона вируса, додијељене путем Јавног позива, а чине их субвенције на комуналне таксе за истицање пословног имена, накнаде за заузимање јавне површине, дио камате по кредитима за микро и мала предузећа и предузетнике на подручју општине Лакташи (13.635 КМ) и субвенције за туристичке ваучере за субвенционисано коришћење услуге смјештаја у угоститељским објектима са подручја општине Лакташи (2.650 КМ).

Грантови су исказани у износу од 1.723.884 КМ, од чега на фонду 01 (1.473.919 КМ), на фонду 03 (200.000 КМ) и на фонду 05 (49.965 КМ).

Текуће грантове на фонду 01 највећим дијелом чине:

- текући грантови спортским организацијама и удружењима у износу од 176.700 КМ, од чега су најзначајнија средства одобрена Кошаркашком клубу „Игокеа“ (27.000 КМ), Фудбалским клубовима „Лакташи“ (18.000 КМ) и „Слога“ (18.000 КМ) и Пливачком клубу „Делфин“ (11.350 КМ),
- текући грантови организацијама за афирмацију породице, заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом у износу од 109.950 КМ, од чега се највећи дио односи на грант Општинској борачкој организацији (38.700 КМ),
- текући грантови организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација 82.450 КМ,
- остали текући грантови у земљи 101.523 КМ и
- остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи у износу од 885.998 КМ, од чега су најзначајнија средства одобрена Добровољном ватрогасном друштву (360.000 КМ), Јавном предузећу Противградна превентива Републике Српске а.д. Градишка (30.000 КМ), Синдикалној организацији Општинске управе (26.000 КМ), Центру за дјецу, младе и породицу (25.200 КМ), Удружењу пензионера (20.000 КМ), Удружењу пољопривредних произвођача (18.000 КМ) и Синдикалним организацијама осталих буџетских корисника (10.100 КМ).

На фонду 03 исказан је грант КП „Комуналац“ финансиран из Програма јавних инвестиција Републике Српске (образложено у тачки 6.1.1.1. извјештаја), а на фонду 05 исказан је грант Јавној установи Основна школа „Холандија“ Слатина финансиран средствима Фонда солидарности а намјењен за реконструкцију објекта подручне школе у Друговићима.

Општина је највећи дио средстава гранта додијелила сходно поднесеним и одобреним буџетским захтјевима (Добровољно ватрогасно друштво, Општинска

борачка организација и др.), а за дио грантова који се додјељује организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација и осталим непрофитним субјектима у земљи, Општина није утврдила јасне и прецизне критеријуме за додијелу истих.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова чине дознаке корисницима социјалне заштите (штићеницима) и пружаоцима услуга социјалне заштите које се реализују преко Центра за социјални рад (2.080.066 КМ), дознаке грађанима и пружаоцима услуга социјалне заштите које реализује Општинска управа (251.194 КМ) и дознаке ученицима и студентима које се реализују преко Народне библиотеке у износу од 1.000 КМ.

Дознаке које су реализоване преко Центра за социјални рад односе се на сталну новчану помоћ која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (349.027 КМ), додатак за помоћ и његу другог лица који се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (1.027.102 КМ), једнократну новчану помоћ која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (63.914 КМ), личне инвалиднине (196.195 КМ), остале текуће дознаке (43.842 КМ), дознаке установама социјалне заштите за смјештај штићеника (256.710 КМ) и дознаке хранитељским породицама за смјештај штићеника (138.276 КМ) и дознаке сигурним кућама за смјештај жртава насиља у породици у износу од 5.000 КМ.

Дознаке грађанима које реализује Општинска управа дефинисане су интерним правилницима и одлукама, а највећим дијелом се односе на стипендије и награде најбољим ученицима и студентима (124.907 КМ), новчане помоћи борцима, војним инвалидима, породицама погинулих бораца и цивилним жртвама рата (77.507 КМ), остале текуће помоћи намјењене социјално угроженим и грађанима у изузетно тешкој здравственој ситуацији (22.800 КМ), новчане помоћи избјеглим и расељеним лицима (13.530 КМ) и новчане помоћи за провођење мјера популационе политике и пружање подршке наталитету у износу од 10.500 КМ.

Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти се односе на расходе по основу камата за примљене зајмове код ЕИБ-а и Свјетске банке-Међународне асоцијације за развој (ИДА), као и комисиону провизију по кредиту код Raiffeisen Zentralbank (образложено у тачки 6.3.2.2. извјештаја).

Расходе по судским рјешењима чине расходи по основу исплате главног дуга (17.591 КМ), камате (9.148 КМ), адвокатских и правних услуга (9.331 КМ) и остали расходи по судским рјешењима у износу од 8.794 КМ.

Трансфере између и унутар јединица власти највећим дијелом чине трансфери Јединици за координацију пољопривредних пројеката Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске по основу учешћа Општине у пројекту „Развој конкурентности у руралним подручјима” (33.698 КМ), Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству (3.871 КМ) и трансфери по основу записника Пореске управе о обрачуну и поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода у износу од 2.622 КМ.

Препоручује се Начелнику општине да обезбједи да се утврде правила и критеријуми за расподјелу средстава гранта и да се исти примјењују.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 4.319.495 КМ, од чега на фонду 01 (2.548.390 КМ) и на фонду 05 (1.771.105 КМ), а чине их издаци за нефинансијску имовину (2.548.275

КМ), издаци за отплату дугова (1.619.769 КМ) и остали издаци у износу од 151.451 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину су исказани у износу од 2.548.275 КМ, од чега на фонду 01 (777.170 КМ) и на фонду 05 (1.771.105 КМ), а односе се на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката (2.071.838 КМ), инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (81.116 КМ), набавку постројења и опреме (156.523 КМ), инвестиционо одржавање опреме (5.717 КМ), нематеријалну произведену имовину (96.872 КМ), прибављање земљишта (107.532 КМ) и залихе материјала, робе, ситног инвентара, амбалаже и сл. (28.326 КМ).

На фонду 05 евидентирани су издаци за нефинансијску имовину финансирани из средстава Фонда солидарности у износу од 518.277 КМ.

Издаци за изградњу и прибављање грађевинских објеката исказани су на фонду 01 (392.442 КМ) и на фонду 05 у износу од 1.679.396 КМ, а највећим дијелом се односе на издатке за изградњу и прибављање стамбених објеката и јединица за посебне социјалне групе (89.525 КМ), улица и путева (1.575.699 КМ), моста на ријечи Турјаници у Љубатовцима (122.673 КМ) и водовода у износу од 177.300 КМ.

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката исказани су на фонду 01 (11.933 КМ) и на фонду 05 у износу од 69.183 КМ, а највећим дијелом се односе на реконструкцију друштвених домова у Шушњарима (28.028 КМ) и Јаблану у износу од 25.228 КМ.

Издаци за набавку постројења и опреме исказани су на фонду 01 (152.600 КМ) и на фонду 05 у износу од 3.923 КМ, а највећим дијелом се односе на издатке за набавку рачунарске опреме (34.724 КМ) и алармних и сигурносних система у износу од 59.088 КМ.

Издаци за отплату дугова исказани су на фонду 01 у износу од 1.619.769 КМ, а односе се на издатке за отплату главнице по основу примљених зајмова у земљи доспјелих у 2020. години (743.786 КМ) и издатке за отплату дугова према другим јединицама власти у износу од 875.983 КМ (образложено у тачки 6.3.2.1. извјештаја).

Остали издаци исказани су на фонду 01 у износу од 151.451 КМ, а највећим дијелом односе се на издатке по основу накнада плата за породилско одсуство које се рефундира од Фонда за дјечију заштиту (73.619 КМ), издатке по основу ПДВ-а (45.562 КМ) и издатке по основу накнада плата за вријеме боловања које се рефундира од Фонда здравственог осигурања у износу од 17.196 КМ.

6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)

У обрасцу ПИБ исказан је буџетски суфицит текућег периода у износу од 1.744.103 КМ, а представља збир бруто буџетског суфицита (2.483.327 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 739.224 КМ. Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (15.532.201 КМ) и буџетских расхода (13.048.874 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину (37.946 КМ) и издатака за нефинансијску имовину у износу од 777.170 КМ.

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање је исказано у негативном износу од 571.717 КМ, као разлика по основу примитака од финансијске имовине (15.655 КМ), примитака од задуживања (700.000 КМ), осталих примитака (222.021 КМ) и расподјеле суфицита (неутрошених

намјенских буџетских средстава) из ранијег периода у износу од 261.827 КМ, и издатака за отплату дугова (1.619.769 КМ) и осталих издатака (151.451 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлику у финансирању у износу од 1.172.386 КМ чини буџетски суфицит (1.744.103 КМ) и нето финансирање исказано у негативном износу од 571.717 КМ.

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи у билансу успјеха исказани су у износу од 22.255.232 КМ, а чине их порески и непорески приходи, грантови, трансфери између различитих јединица власти (образложено у тачки 6.1.1. извјештаја) и приходи обрачунског карактера.

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 4.464.240 КМ, а односе се на приходе од усклађивања вриједности имовине (446.469 КМ), добитке од продаје имовине-земљишта (33.093 КМ), помоћи у природи (191.600 КМ), остале приходе обрачунског карактера (1.625.915 КМ), приходе обрачунског карактера по основу пореских и других фискалних прописа (500.065 КМ), приходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (920.992 КМ) и приходе обрачунског карактера од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција унутар исте јединице власти у износу од 746.106 КМ.

Приходи од усклађивања вриједности имовине највећим дијелом су евидентирани по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима.

Остали приходи обрачунског карактера највећим дијелом односе се на почетно евидентирање имовине (земљиште и објекти) која датира из ранијих година а која због специфичних околности из оправданих разлога није могла бити уврштена у билансне књиговодствене евиденције у складу са чланом 63. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и процјенама за буџетске кориснике у износу од 1.618.854 КМ.

Приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти највећим дијелом се односе на обрачунате приходе по основу преноса имовине на Општину у вези улагања у Дјечији вртић у Александровцу (798.781 КМ) и улагања у опремање породичне амбуламте у Слатини (65.000 КМ), а евидентирани у складу са чланом 65. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и Инструкцијом Министарства финансија.

Приходи обрачунског карактера од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција унутар исте јединице власти односе се на обрачунате приходе по основу преноса имовине (зграде Дома културе) са Центра за културу и образовање на Општину евидентирани у складу са чланом 62. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 23.670.501 КМ, а чине их текући расходи, трансфери између и унутар јединица власти (образложено у тачки 6.1.2. извјештаја) и расходи обрачунског карактера.

Расходи обрачуноског карактера исказани су у износу од 10.311.139 КМ, а највећим дијелом се односе на набавну вриједност реализованих залиха (28.326 КМ), расходе по основу амортизације (4.397.403 КМ), расходе од усклађивања вриједности имовине (5.133.017 КМ) и расходе обрачуноског карактера по основу односа унутар исте јединице власти у износу од 746.106 КМ.

Расходе по основу амортизације су исказани у износу од 4.397.403 КМ, од чега код Општинске управе 4.280.390 КМ и нижих буџетских корисника 117.013 КМ, а чине их расходи по основу амортизације зграда и грађевинских објеката (4.033.063 КМ), постројења и опреме (201.392 КМ), инвестиционе имовине (46.986 КМ) и нематеријалне имовине у износу од 115.962 КМ.

Расходи по основу амортизације зграда и грађевинских објеката односе се на стамбене објекте и јединице (21.689 КМ), пословне објекте и просторе (531.802 КМ), саобраћајне објекте (1.713.813 КМ) и остале грађевинске објекте у износу од 1.765.759 КМ.

Расходи по основу амортизације постројења и опреме највећим дијелом се односе на превозна средства (79.415 КМ), комуникациону и рачунарску опрему (41.652 КМ), опрему за образовање, науку, културу и спорт у износу од 36.957 КМ.

Приликом обрачуна амортизације, код Општинске управе, примјењују су стопе прописане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 110/16). Због програмске грешке амортизационе стопе у 2020. години су незнатно одступале, а расходи по основу амортизације више обрачунати за 11.695 КМ.

Расходи од усклађивања вриједности имовине највећим дијелом се односе на расходе од усклађивања вриједности имовине по основу евидентирања ефеката процјене (4.177.949 КМ) и расходе по основу корекције ненаплаћених потраживања старијих од годину дана евидентираних по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима у износу од 955.067 КМ.

Расходи обрачуноског карактера по основу односа унутар исте јединице власти односе се на евидентирање ефеката преноса зграде Дома културе са Центра за културу и образовање сходно члану 62. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха, као разлика прихода у износу од 22.255.232 КМ и расхода у износу од 23.670.501 КМ, исказан је негативан финансијски резултат у износу од 1.415.269 КМ.

6.3. Биланс стања

У Билансу стања Општине, на дан 31.12.2020. године, исказана је укупна актива нето вриједности 189.710.430 КМ (брuto вриједности 240.593.164 КМ и исправке вриједности 50.882.734 КМ) коју чине пословна актива нето вриједности 174.080.814 КМ и ванбилансна актива у износу од 15.629.616 КМ. Укупна актива је уравнотежена са укупном пасивом коју чине пословна пасива (174.080.814 КМ) и ванбилансна пасива у износу од 15.629.616 КМ.

6.3.1. Пословна актива

Пословна актива исказана је у износу од 224.963.548 КМ брутo вриједности, исправке вриједности 50.882.734 КМ и нето вриједности 174.080.814 КМ, а односи се

на краткорочну финансијску имовину и разграничења, нефинансијску имовину у текућим средствима, дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

6.3.1.1. Краткорочна финансијска имовина и разграничења

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказана су у износу од 12.377.683 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 8.841.055 КМ и нето вриједности 3.536.628 КМ, а односе се на готовину и готовинске еквиваленте, краткорочне пласмане, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења, краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 2.461.613 КМ, а чине их новчана средства на банковним рачунима (2.459.603 КМ) и благајна у износу од 2.010 КМ, од чега је готовина у благајни код Општинске управе (270 КМ) и код нижих буџетских корисника (1.740 КМ).

Краткорочни пласмани исказани су у износу од 940 КМ (бруто и нето вриједности), а односе се на потраживања по датим зајмовима која доспијевају на наплату до годину дана.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 9.688.420 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 8.841.055 КМ и нето вриједности 847.365 КМ. Нето вриједност краткорочних потраживања највећим дијелом чине потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (765.684 КМ) и потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана (-8.654 КМ) која су евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима, као и потраживања по основу продаје и извршених услуга (43.760 КМ) и остала краткорочна потраживања у износу од 23.583 КМ.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 38.121 КМ, а највећим дијелом се односе на краткорочна разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања у износу од 32.735 КМ.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у износу од 188.589 КМ, а највећим дијелом односи се на потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске по основу трансфера за Центар за социјални рад (74.337 КМ), потраживања од Министарства финансија по основу расподјеле јавних прихода на дан 31.12.2020. године (39.345 КМ), потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (38.198 КМ) и потраживања од Републичког секретаријата за расељена лица и миграције Републике Српске у износу од 20.000 КМ.

У 2020. години, Скупштина општине је донијела четири одлуке о коначном отпису ненаплативих потраживања на основу којих је извршено искњижавање ненаплативих потраживања у износу од 575.221 КМ, од чега су потраживања за станарине и гараже (155.264 КМ), коришћење јавних површина (6.948 КМ), експлоатисани шљунак (200.687 КМ) и комуналну накнаду (252.322 КМ).

Такође, сходно Одлуци о стављању ван снаге одлуке о утврђивању учешћа корисника за изградњу водоводних система Маглајани и Кришковци извршено је искњижавање потраживања у износу од 38.160 КМ.

6.3.1.2. Нефинансијска имовина у текућим средствима

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у износу од 112.268 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 1.078 КМ и нето вриједности 111.190 КМ. Нето вриједност се односи на сталну имовину (стан) намјењену продаји у износу од 31.500 КМ и залихе резервних дијелова и материјала који је остао неутрошен после завршетка изградње водоводних система Маглајани и Кришковци, а које су дате КП „Будућност” на складиштење и чување и користе се за одржавање поменутих водоводних система у износу од 79.690 КМ.

6.3.1.3. Дугорочна финансијска имовина и разграничења

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана су у износу од 2.134.356 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 11.552 КМ и нето вриједности 2.122.804 КМ. Нето вриједност чине акције и учешћа у капиталу (1.469.924 КМ), дугорочни зајмови (144.625 КМ) и потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима у износу од 508.255 КМ.

Акције и учешћа у капиталу односе се на акције и учешћа у капиталу у КП „Будућност” (власнички удио Општине од 65%) у износу од 1.059.011 КМ, КП „Комуналац” (власнички удио Општине од 65%) у износу од 196.336 КМ и ЈП „Деп-от” (власнички удио Општине од 8%) у износу од 214.577 КМ.

У оквиру позиције акција и учешћа у капиталу Општина није евидентирала своје учешће у ЈЗУ Дом здравља, чији је оснивач и власник, и исти није укључила у консолидовани финансијски извјештај како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (образложено у тачки 6. извјештаја).

Дугорочни зајмови највећим дијелом се односе на потраживања од КП „Будућност” у износу од 135.000 КМ. Према образложењу датом за потребе ревизије, Скупштина општине Лакташи је 2008. године донијела Одлуку о преузимању дијела дуга од ОДЈКП „Будућност” Лакташи према „Водоводу” а.д. Бања Лука у износу од 135.000 КМ („Службени гласник општине Лакташи” број 7/08). Сходно члану 2. поменуте одлуке, уложена средства ОДЈКП „Будућност” Лакташи требало је евидентирати као дугорочну обавезу према Општини, а приликом власничке трансформације уложена средства је требало конвертовати у акције односно власнички капитал, што није учињено.

Општина није вршила процјену наплативости и корекцију вриједности дугорочног зајма, који се односи на потраживања од КП „Будућност” из ранијег периода, а сходно одредбама члана 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Због претходно наведеног дугорочни зајмови и финансијски резултат ранијих година више су исказани за 135.000 КМ.

Препоручује се Начелнику општине да обезбиједи да се врши процјена наплативости и корекција вриједности дугорочног зајма, који се односи на потраживања од КП „Будућност”, сходно одредбама члана 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.1.4. Нефинансијска имовина у сталним средствима

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у износу од 210.339.241 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 42.029.049 КМ и нето вриједности 168.310.192 КМ, а односи се на произведену и непроизведену сталну имовину, драгоцености и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина исказана је у износу од 123.834.568 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 41.979.316 КМ и нето вриједности 81.855.252 КМ. Нето вриједност произведене сталне имовине чине зграде и објекти (78.207.896 КМ), постројења и опрема (1.004.114 КМ), инвестициона имовина (2.388.289 КМ) и нематеријална произведена имовина (254.953 КМ).

Зграде и објекте чине стамбени објекти и јединице (1.382.081 КМ), пословни објекти и простори (24.509.727 КМ), саобраћајни објекти (24.949.652 КМ) и остали објекти (27.366.437 КМ). Стамбене објекте и јединице највећим дијелом чине станови за смјештај борачке популације, ратних војних инвалида и избјеглих и расељених лица (781.836 КМ). Пословне објекте и просторе највећим дијелом чине спортско рекреативни објекти (14.343.059 КМ) и објекти образовних и научних институција (4.164.064 КМ). Саобраћајне објекте највећим дијелом чине путеви и улице (14.319.060 КМ), објекти јавне расвјете (6.549.682 КМ) и тунели и мостови (3.365.328 КМ). Остале објекте највећим дијелом чине водоводи, топловоди и канализација (20.561.233 КМ) и спортско рекреативни терени и тргови у износу од 4.853.805 КМ.

У 2020. години, бруто вриједност зграда и објеката повећана је за 1.975.389 КМ, исправка вриједности за 604.096 КМ, а нето вриједност за 1.371.393 КМ по основу евиденирања грађевинских објеката у власништву Општине (зграде Дома културе и бивше ОШ Крнете), а након евидентирања ефеката процјене тржишне вриједности непокретности у власништву Општине (пословних објеката и простора, станова, гаража и др.) извршене од стране судског вјештака грађевинске струке, бруто вриједност зграда и објеката је смањена за 4.570.783 КМ, исправка вриједности за 27.571 КМ, а нето вриједност за 4.543.212 КМ.

Постројења и опрему највећим дијелом чине опрема за образовање, науку, културу и спорт (384.716 КМ), комуникациона и рачунарска опрема (170.168 КМ) и превозна средства у износу од 139.703 КМ.

Инвестициона имовина се односи на пословне просторе и објекте који се дају у закуп класификоване у складу са чланом 23. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Нематеријална произведена имовина исказана је у износу од 1.190.619 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 935.666 КМ и нето вриједности 254.953 КМ. Нето вриједност се односи на рачунарске програме (48.957 КМ) и осталу нематеријалну произведену имовину (просторни план, шумско-привредну основу, регулационе планове и друге пројекте) у износу од 205.996 КМ.

Драгоцености су исказане у износу од 11.399 КМ, а односе се на књиге (5.265 КМ), умјетничка дјела (5.814 КМ) и архивску грађу у износу од 320 КМ.

Непроизведена стална имовина је исказана у износу од 85.856.029 КМ, а односи се на земљиште (85.393.335 КМ), остала природна добра-шуме (428.778 КМ) и нематеријалну непроизведену имовину-лиценце у износу од 33.916 КМ.

Земљиште чини пољопривредно земљиште (4.949.685 КМ), градско-грађевинско земљиште (11.370.397 КМ), остало градско-грађевинско земљиште (65.321.646 КМ) и остало земљиште са припадајућом воденом површином у износу од 3.751.607 КМ.

Вриједност земљишта, у 2020. години, повећана је за 772.660 КМ по основу евидентирања вриједности новостеченог земљишта сходно рјешењима Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове о утврђивању права својине на непокретностима (земљиштем) и евидентирања ефеката трансакција куповине, продаје и замјене земљишта током године.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 587.512 КМ, а односи се на саобраћајне објекте у припреми (187.407 КМ), остале објекте у припреми (112.910 КМ), стамбене објекте и јединице у припреми (92.052 КМ), медицинску и лабораторијску опрему у припреми (82.549 КМ), нематеријалну произведену имовину у припреми (69.366 КМ), пословне објекте у припреми (29.811 КМ) и опрему за образовање, науку, културу и спорт у припреми у износу од 13.417 КМ.

6.3.2. Пословна пасива

Пословна пасива је исказана у износу од 174.080.814 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења, дугорочне обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Краткорочне обавезе и разграничења

Краткорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 2.993.125 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе (1.171.365 КМ), обавезе за лична примања запослених (355.112 КМ), обавезе из пословања (393.537 КМ), обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (183.422 КМ), краткорочна резервисања и разграничења (81 КМ), остале краткорочне обавезе (116 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 889.492 КМ.

Краткорочне финансијске обавезе чине обавезе по краткорочном кредиту код „НЛБ Банка“ а.д. Бања Лука (468.335 КМ) и обавезе које доспијевају на наплату до годину дана по основу дугорочног кредита код „UniCredit Bank“ а.д. Бања Лука у износу од 703.030 КМ.

Краткорочно кредитно задужење код „НЛБ Банка“ а.д. Бања Лука у износу од 700.000 КМ реализовано је у току године на основу Одлуке Скупштине општине Лакташи (из 2019. године) о кредитном задужењу у сврху привременог финансирања дефицита произашлог из готовинског тока (текуће ликвидности). Министарство финансија Републике Српске је дало сагласност на поменуто кредитно задужење. Уговором је дефинисана фиксна (номинална) каматна стопа од 2,15% годишње и начин отплате кредита у 12 једнаких мјесечних анuitета.

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнада плата (303.731 КМ), од чега се на Општинску управу односи (145.476 КМ), као и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (51.381 КМ), од чега се на Општинску управу односи износ од 32.772 КМ.

Обавезе из пословања односе се на обавезе за набавку роба и услуга у земљи и иностранству (223.321 КМ), набавку сталне имовине (115.628 КМ), примљене авансе (16.034 КМ) и порезе и доприносе на терет послодаваца (10.350 КМ), као и обавезе по судским рјешењима (2.368 КМ), по основу пореза за додатну вриједност (6.384 КМ) и обавезе према физичким лицима у износу од 19.452 КМ.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите чине обавезе за субвенције (1.281 КМ), обавезе за грантове (39.790 КМ) и обавезе за

дознаке на име социјалне заштите (142.351 KM) које су највећим дијелом евидентирани код Центра за социјални рад евидентирани у износу од 141.551 KM.

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти чине обавезе по основу кредита код Европске инвестиционе банке (13.403 KM), Raiffeisen Zentralbank Аустрија (864.182 KM) и Свјетске банке по „Хитном пројекту опоравка од поплава” у износу од 11.335 KM, као и обавезе по Записницима Пореске управе у износу од 572 KM.

У 2020. години, путем шест проведених мултилатералних компензација измирене су обавезе у укупном износу од 82.574 KM.

Са 28.02.2021. године измирене су обавезе Општине доспјеле на 31.12.2020. године у укупном износу од 913.371 KM, од чега су обавезе општинске управе (505.384 KM) и обавезе нижих буџетских корисника (407.987 KM). Највећи дио измираних обавеза чине обавезе за лична примања запослених (355.111 KM), обавезе из пословања (374.149 KM), обавезе за дознаке на име социјалне заштите (142.351 KM) и обавезе за грантове у износу од 39.790 KM.

6.3.2.2. Дугорочне обавезе и разграничења

Дугорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 8.491.485 KM, а чине их дугорочне обавезе по зајмовима, дугорочна резервисања и разграничења и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Дугорочне обавезе по зајмовима исказане су у износу од 2.284.849 KM, а односе се на неизмирене обавезе по основу Уговора о дугорочном кредиту код „UniCredit Bank” а.д. Бања Лука.

У 2017. години реализован је дугорочни кредит код „UniCredit Bank” а.д. Бања Лука у износу од 4.000.000 KM, по фиксној каматној 3.55% годишње, на период од 8 година укључујући и грејс период од 2 године. Кредит је намјењен за рефинансирање неисплаћеног дугорочног кредита, односно финансирање пријевременог откупа друге емисије обвезница и финансирање пренесених обавеза. Скупштина општине Лакташи је донијела Одлуку о дугорочном кредитном задужењу, а на кредитно задужење дата је сагласност Министарства финансија Републике Српске.

Дугорочна резервисања и разграничења исказана су у износу од 4.380 KM, а односе се на разграничења по основу кредита датих младим брачним паровима из ранијег периода.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказане су у износу од 6.202.256 KM, а чине их дугорочне обавезе по основу кредита (из ранијег периода) код Европске инвестиционе банке за финансирање пројекта „Изградња и реконструкција водовода и канализације општине Лакташи” (5.455.021 KM), Raiffeisen Zentralbank Аустрија за финансирање пројекта „Изградња водоводних система Маглајани и Кришковци” (432.091 KM) и Свјетске банке - Међународне асоцијације за развој (ИДА) по „Хитном пројекту опоравка од поплава” за финансирање санације и реконструкције локалне инфраструктуре оштећене услед поплава у износу од 315.144 KM.

У 2008. години, Општина је са Министарством финансија Републике Српске закључила Уговор о преносу кредитних средстава Raiffeisen Zentralbank Аустрија за финансирање пројекта „Изградња водоводних система Маглајани и Кришковци у износу 6.913.457 KM (3.534.794 Еура), са роком отплате 12,5 година уз грејс период од 4,5 година.

У 2012. години, Општина је са Министарством финансија Републике Српске закључила Уговор о преносу кредитних средстава Европске инвестиционе банке (ЕИБ) за финансирање пројекта „Изградња и реконструкција водовода и канализације општине Лакташи” у износу до 9.996.247 КМ (5.111.000 Еура), а средства су одобрена под истим условима под којима је ЕИБ одобрила Републици Српској, са роком отплате 25 година, периодом одгоде плаћања 8 година урачунатом у рок отплате, а са 31.12.2019. године искориштена (повучена) су средства у износу од 5.468.424 КМ.

Уговор о преносу кредитних средстава Свјетске банке - Међународне асоцијације за развој (ИДА) за финансирање санације и реконструкције локалне инфраструктуре оштећене услед поплава у износу до 369.082 КМ (150.000 SDR) закључен је са Министарством финансија Републике Српске у 2015. години. Средства су одобрена под истим условима под којима је Свјетска банка одобрила Републици Српској, са роком отплате 25 година, периодом одгоде плаћања 5 година урачунатом у рок отплате.

Извјештај о стању дуга и издатим гаранцијама на дан 31.12.2020. године објављен је у Службеном гласнику Републике Српске, у складу са роком из члана 72. став 2. Закона о задужевању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 71/12, 52/14 и 114/17).

6.3.2.3. Властити извори

Властити извори средстава исказани су у износу од 162.596.204 КМ, а чине их трајни извори средстава (78.414.532 КМ), финансијски резултат ранијих година (85.596.941 КМ) и негативан финансијски резултат текуће године у износу од 1.415.269 КМ.

Трајни извори средстава највећим дијелом се односе на вриједност земљишта 75.303.143 КМ и учешћа у капиталу код ентитета под контролом 1.255.347 КМ (имовина која не подлијеже амортизацији, а чија вриједност је утврђена у ранијим обрачунским периодима).

Финансијски резултат ранијих година треба кориговати за износ од 135.000 КМ због наведеног у тачки 6.3.1.3. извјештаја.

Негативан финансијски резултат текуће године у износу од 1.415.269 КМ односи се на негативан финансијски резултат исказан у билансу успјеха као разлику између исказаних укупних прихода 22.255.232 КМ и укупних расхода 23.670.501 КМ.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна актива и пасива, на дан 31.12.2020. године, исказане су у износу од 15.629.616 КМ, а највећим дијелом се односе на дате мјенице, од чега су најзначајније дате мјенице Влади Републике Српске за задужење код ЕИБ-а (9.996.247 КМ) и дате мјенице за задужење код Уникредит банке у износу од 2.522.654 КМ.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказан је позитиван нето новчани ток из пословних активности у износу од 4.192.873 КМ, негативан нето новчани ток из инвестиционих активности у износу од 2.439.481 КМ и негативан нето новчани ток из активности финансирања у износу од 919.769 КМ. Нето прилив (повећање) готовине исказан је у износу од 833.623 КМ, готовина на почетку периода 1.627.990 КМ и готовина на крају периода у износу од 2.461.613 КМ.

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и не пружа релевантне информације о новчаним токовима из пословних активности у складу са захтјевима МРС-ЈС 2 Извјештај о новчаним токовима (параграфи 22 и 24), јер нису исказани приливи готовине по основу трансфера средстава из Програма јавних инвестиција у 2020. години у износу од 200.000 КМ, као ни одливи готовине по основу датих грантова КП „Комуналац” у износу од 200.000 КМ. Због претходно наведеног, приливи и одливи готовине из пословних активности потцијењени су за износ од 200.000 КМ.

Препоручује се Начелнику општине да обезбиједи да се у билансу новчаних токова презентују приливи и одливи готовине из пословних активности у складу са захтјевима МРС-ЈС 2 Извјештај о новчаним токовима (параграфи 22 и 24) и чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.5. Временска неограниченост пословања

Општина је у Напоменама уз финансијске извјештаје дала образложења везана за сталност пословања, што је у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15(ц) и 38).

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањена је информација да су се у 2020. години водила 22 значајнија спора у којима се Општина појављује у својству странке, од тога против Општине вођено је 11 значајнији судских спорова, по разним основама, са утуженим главним дугом у износу од 963.330 КМ (без законских затезних камата) и 11 значајнијих судских спорова која се воде по тужбама општине са утуженим главним дугом у износу од 503.980 КМ (без законских затезних камата). Објелодањена информација није потпуна јер не садржи информације о странкама у спору, врсти и вриједности спора у складу са захтјевима МРС-ЈС 19 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграф 100).

Општина је за потребе ревизије доставила детаљнију Информацију о судским споровима, коју је Скупштина општине усвојила закључком од 20.04.2021. године. У информацији су наведени најзначајнији спорови, странке у спору, предмети и вриједности спора, те стање рјешености спора и наведено је да је Правобранилаштво Републике Српске заступало општину Лакташи у 110 парничних поступака, 52 извршна поступка, 872 управна поступка и 9 ванпарничних поступака. Информација Правобранилаштва Републике Српске о раду на предметима који се односе на општину Лакташи, усвојена је закључком Скупштине општине од 27.05.2021. године.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани финансијски извјештај Општине сачињене су Напомене, које пружају неопходне опште податке о Општини, прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Напомене не садрже образложења наведена у тачкама 3. и 6.6. извјештаја, као ни додатне информације у вези структуре расхода за лична примања, субвенција, грантова и дознака и износа камата које доспијевају за плаћање у 2021. години. Остале додатне информације су објелодањене у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја и других релевантних стандарда.

Препоручује се Начелнику општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја и других релевантних стандарда.

Ревизијски тим

Драган Милошевић, с.р.

Милијана Стојаковић Обрадовић, с.р.

Станислава Савић Кнежић, с.р.